

ΕΚ ΘΕΣ ΕΙΣ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1971

Α'.

ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ
ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

"Εκθεσις
τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1971 πεπραγμένων

Α'. **Σύνταξις τοῦ Λεξικοῦ.**—Κατόπιν ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἔνεκα συμπληρώσεως 35ετίας καὶ ἐνὸς ἀκόμη τῶν δύο παλαιοτέρων δοκίμων συντακτῶν τοῦ Κέντρου, ἡ ἐργασία τῆς συντάξεως ἀπησχόλησε κυρίως μόνον ἓνα συντάκτην, τὸν κ. Στ. Μάνεσην καὶ τὸν διευθυντὴν τοῦ Κέντρου κ. Δ. Βαγιακάκον.

Παρὰ ταῦτα ἐγένετο συνέχισις τῆς συντάξεως, συνεπληρώθησαν διὰ νέου ὑλικοῦ αἱ συντεταγμέναι σειραὶ καὶ τμῆμα τούτων παρεδόθη εἰς τὸ τυπογραφεῖον, ἵνα ἀρχίσῃ ἀμέσως ἡ ἐκτύπωσις τοῦ δευτέρου ήμερου τοῦ τετάρτου τόμου.

Τοῦτο ἐπεχειρήθη καὶ διὰ νὰ συνεχισθῇ ἡ διακοπεῖσα ἐκτύπωσις καὶ διὰ νὰ ἀσχοληθοῦν εἰς τὸ τεχνικὸν μέρος καὶ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῶν ἄρθρων οἱ νεώτεροι συντάκται.

Εἶναι προφανὲς ὅτι τὸ ἔργον παρουσιάζει πολλὰς δυσκολίας ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως ἐπαρκοῦς ἡσημένου ἐπιστημονικοῦ προσαπικοῦ.

Β'. **'Αποδελτίωσις - λημματογράφησις.**—Τὸ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀποδελτιωθὲν γλωσσικὸν ὑλικὸν ἐλήφθη ἐκ χειρογράφων τοῦ Κέντρου, τὰ δοποῖα προέρχονται εἴτε ἐξ ἀποστολῆς τῶν συντακτῶν εἴτε ἐκ δωρεᾶς τῆς ἐν Ἀθήναις Γλωσσικῆς Ἐταιρείας.

"Ενεκα τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν πρὸς ἀποδελτίωσιν χειρογράφων καὶ διὰ τὴν ἐνημέρωσιν τῶν συντακτικῶν σειρῶν, τῶν δοποίων ἀρχίζει ἡδη ἡ ἐκτύπωσις, προσελήφθησαν ὑπὸ τοῦ Κέντρου ὡς ἴδιωται ἀποδελτιωταὶ ἀμειβόμενοι ὑπὸ τῆς 'Ακαδημίας κατ' ἀποκοπὴν ἐργασίας, οἵτινες μετὰ τῶν δύο γραφέων τοῦ Κέντρου καὶ τῶν δύο συντακτῶν ἀπεδελτίωσαν 48 χειρόγραφα, ἀριθμοῦντα 9300 σελίδας. Τὸ ἀποδελτιωθὲν γλωσσικὸν ὑλικὸν ἀνῆλθεν εἰς 130.000 δελτία, ἔγαντι 30.000 τοῦ παρελθόντος ἔτους, κατὰ τὸ δόποιον εἰργάσθη εἰς μόνον γραφεὺς καὶ δύο συντάκται. Εἶναι λίαν καταφανῆς ἡ ποσοτικὴ διαφορὰ ἐργασίας. Σημαντικὸς ἀριθμὸς τῶν δελτίων τούτων, λημματογραφηθείς, ἐταξινομήθη εἰς τὸ 'Αρχεῖον καὶ εἶναι προσιτὸς κατὰ τὴν σύνταξιν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν.

Παρὰ ταῦτα παραμένουν εἰς τὸ Κέντρον ἀκόμη πρὸς ἀποδελτίωσιν 90 χειρόγραφα γλωσσικὸν ὑλικὸν. Πλὴν τούτων ὅμως, κατὰ τὴν σύνταξιν παρ' ἐμοῦ τῆς γλωσσολογικῆς

βιβλιογραφίας, ἐπεσημάνθη σημαντικός ἀριθμὸς μελετῶν, ἔχουσῶν ὡς θέμα διάφορα γλωσσικά ίδιωματα τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἵκανὸς ἐπίσης ἀριθμὸς γλωσσαρίων καὶ ίδιωματικῶν κειμένων εἰς τὰ κατὰ τόπους ἐκδιδόμενα ἔντυπα ('Επετηρίδας, Περιοδικά, 'Ημερολόγια, 'Εφημερίδας κλπ.). Τὸ εἰς τὰ ἀνωτέρω ὑπάρχον γλωσσικὸν ὑλικὸν χρήζει ἀποδελτιώσεως διὰ τὴν πληρότητα τοῦ ὑπὸ τοῦ Κέντρου συντελούμενου ἔργου.

Ἡ ἀποδελτιώσις γλωσσικοῦ ὑλικοῦ εἶναι ἔργασία διασώσεως καὶ διαφυλάξεως τοῦ ὑλικοῦ, ἀποτελεῖ δὲ τὴν βάσιν, ἐπὶ τῆς ὅποιας καλεῖται ὁ συντάκτης νὰ ἔδραιώσῃ καὶ πυργώσῃ τὸ οἰκοδόμημα τοῦ 'Ιστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης.

Αὐτονότον λοιπὸν τυγχάνει ὅτι διὰ τοῦ ὑπάρχοντος προσωπικοῦ (ἐνὸς δηλ. γραφέως καὶ ἑνὸς πρὸς τὸ παρόν συντάκτου) οὐδὲν τὸ σοβαρὸν ἔργον ἀποδελτιώσεως δύναται νὰ ἐπιτελεσθῇ.

Οὐδενὸς ἀπαιτεῖται νὰ ἔγκρινῃ ἡ 'Ακαδημία τὴν καὶ κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος πρόσληψιν ίδιωτῶν ἀποδελτιώτῶν, ὡς ἔχομεν προτείνει εἰς τὸ σχετικὸν κεφάλαιον τοῦ Προϋπολογισμοῦ δαπανῶν τοῦ Κέντρου.

Γ'. Γλωσσικαὶ ἀποστολαὶ.— 'Επειδὴ ἡ ἐπίδρασις τῆς κοινῆς Ἑλληνικῆς ὁσημέραι ἔξαφανήζει τὰ ίδιωματα καὶ ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ἀκόμη εἰς τὸ Κέντρον γλωσσικὸν ὑλικὸν ἀπὸ ὅλην τὴν Ἑλλάδα, τὸ Κέντρον προγραμματίζει καὶ πραγματοποιεῖ κατὰ τὸ θέρος μηνιαίαν ἀποστολὴν τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ καὶ τῶν συντακτῶν εἰς περιοχὰς ἀπὸ τὰς ὅποιας ἡ δὲν ὑπάρχει καθόλου γλωσσικὸν ὑλικὸν ἡ τὸ ὑπάρχον δὲν εἶναι ἀρκετόν, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἀντιπροσωπεύει τὴν οἰκείαν περιοχῆν.

Οὕτω, κατὰ τὸ θέρος ἐπραγματοποιήθησαν αἱ κάτωθι μηνιαῖαι ἀποστολαὶ :

1) 'Ο διευθυντὴς τοῦ Κέντρου κ. Δικαῖος Βαγιακάκος μετέβη εἰς τὸν τ. δ. Καρυουπόλεως τῆς 'Ανατολικῆς Μάνης.

2) 'Ο συντάκτης κ. Σταῦρος Μάνεσης μετέβη εἰς τὴν Σάμον πρὸς ὄλοκλήρωσιν τῆς γλωσσικῆς ἔρευνης ἐπὶ τῆς νήσου.

3) 'Ο συντάκτης κ. Δημήτριος Κρεκούκιας εἰς τὴν περιοχὴν Μουργκάνας Θεσπρωτίας καὶ

4) 'Ο συντάκτης κ. Νικόλαος Κοντοσόπουλος εἰς τὸν νομὸν Πιερίας.

Τὸ συγκεντρωθὲν ὑλικόν, ἀνερχόμενον εἰς 1500 περίπου σελίδας, καλύπτει ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ βίου τῶν ἀνωτέρω περιοχῶν καὶ ἀποκαλύπτει πλῆθος ἀρχαιοπινῶν καὶ βυζαντινῶν γλωσσικῶν στοιχείων, ἡ χρῆσις τῶν ὅποιων κατὰ πολὺ θὰ προάγῃ τὴν σύνταξιν τοῦ Λεξικοῦ καὶ θὰ διαφωτίσῃ τὴν μελέτην τῆς ιστορίας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης.

Οταν καταστῇ δυνατὴ ἡ πλήρωσις ὅλων τῶν κενῶν θέσεων τοῦ Λεξικοῦ, τότε αἱ γλωσσικαὶ ἀποστολαὶ θὰ καλύπτουν περισσότερον διαλεκτικὸν χῶρον καὶ θὰ διασώσουν ἀπὸ τὴν λήθην μέγαν καὶ λίαν ἐνδιαφέροντα ἀριθμὸν λέξεων αἱ διεφυλάχθησαν μέχρι σήμερον ὡς εἰς τὰς κιβωτὸν εἰς τὰς κατὰ τόπους διαλέκτους.

Δ'. Χειρόγραφα.— Τὰ κατ' ἔτος εἰσαγόμενα εἰς τὸ Κέντρον χειρόγραφα γλωσσικοῦ ὑλικοῦ προέρχονται εἴτε ἐκ τῆς γλωσσικῆς ἀποστολῆς τῶν συντακτῶν εἴτε ἐκ δωρεᾶς τῆς ἐν 'Αθήναις Γλωσσικῆς 'Εταιρείας, ἡ δοπία συγκεντρώνει χειρόγραφα γλωσσικοῦ ὑλικοῦ κατὰ τὸν κατ' ἔτος ὑπὸ αὐτῆς διενεργούμενον Γλωσσικὸν διαγωνισμόν,

Οὔτως, εἰσήχθησαν εἰς τὸ Κέντρον 37 ἐν ὅλῳ χειρόγραφα, ἥτοι 4 ἐξ ἀποστολῆς τοῦ διευθυντοῦ καὶ τῶν συντακτῶν καὶ 33 ἐκ δωρεᾶς τῆς Γλωσσικῆς Ἐταιρείας.

Ε'. Ἀρχεῖον διαλεκτικῶν κειμένων.—Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο κατεγάφησαν διὰ μαγνητοφώνου διαλεκτικὰ κείμενα εἰς δύο μόνον ταινίας.

ΣΤ'. Λεξικογραφικὸν Δελτίον.—Αἱ διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ 12ου τόμου τοῦ Λεξικογραφικοῦ Δελτίου μελέται τοῦ διευθυντοῦ καὶ τῶν συντακτῶν τοῦ Κέντρου παρεδόθησαν ἥδη εἰς τὸ Τυπογραφεῖον καὶ ἥρχισεν ἡ ἐκτύπωσις.

Ζ'. Γλωσσικὸς Ἀτλας.—Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος συνεχίσθη κυρίως ὑπὸ τοῦ συντάκτου κ. Ν. Κοντοσοπούλου ἡ προπαρασκευαστικὴ ἐργασία διὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ γλωσσικοῦ ἄτλαντος τῆς Ἑλλάδος. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐμελετήθησαν 160 χειρόγραφα ἐκ διαφόρων περιοχῶν τῆς Ἑλλάδος, ἐπεσημάνθη τὸ εἶδος τοῦ ἐν αὐτοῖς γλωσσικοῦ ὑλικοῦ καὶ κατεγάφησαν εἰς εἰδικὰ δελτία παρατηρήσεις ἀναφερόμεναι εἰς φωνητικὰ φαινόμενα καὶ εἰς τὴν ποσότητα τοῦ ὑλικοῦ, ὡστε παραλλήλως νὰ καταστῇ ἡ ἐργασία αὐτῇ καὶ ὁ κανὼν διὰ τὸν προγραμματισμὸν τῶν ἀποστολῶν, ίδιᾳ δταν, μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς ἐπὶ ὀλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου, ἀποτυπωθοῦν τὰ πορίσματα ἐπὶ τοῦ Χάρτου ἐκάστου νομοῦ.

Τὸ βάρος τῆς ἐρεύνης ἐτέθη εἰς τὰ χειρόγραφα ἐκ τῆς Κρήτης, διότι ὁ καταρτισμὸς τοῦ γλωσσικοῦ ἄτλαντος αὐτῆς ἔχει προγραμματισθῆ ὡς τὸ πρῶτον τμῆμα τοῦ ἐπιχειρουμένου ἔργου.

Η'. Βιβλιοθήκη.—Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἰσήχθησαν εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Κέντρου 170 τόμοι Λεξικῶν, βιβλίων, περιοδικῶν ἢ ἀνατύπων, προερχόμενοι ἐξ ἀγορᾶς διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὸ Κέντρον χορηγηθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ ἢ ἐκ δωρεᾶς τῶν συγγραφέων.

Σημαντικὸν ἀπόκτημα διὰ τὸ Κέντρον είναι ἡ Βιβλιοθήκη τῆς ἐν Ἀθήναις Ἑπιστημονικῆς Ἐταιρείας, ἡ περιλαμβάνουσα πέντε περίπου χιλιάδας βιβλίων τοῦ ἀειμνήστου σοφοῦ διδασκάλου Κωνσταντίνου Κόντου. Τὴν βιβλιοθήκην ταύτην παρεχώρησεν ἡ Ἀκαδημία εἰς τὸ Κέντρον, καθ' ὅσον παλαιότερον ἥδη κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς λειτουργίας τοῦ Γραφείου τοῦ Ἰστορικοῦ Λεξικοῦ εἶχε παραχωρηθῆ εἰς τοῦτο ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας σημαντικὸς ἀριθμὸς λεξικῶν καὶ βιβλίων, ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ Λεξικοῦ.

Ἔνα ὅμως καταστῆ δυνατὴ ἡ χρῆσις αὐτῆς καὶ ἀποφευχθῆ ἡ φθορὰ πολυτίμων βιβλίων (σπανιωτάτων ἐνίστε ἐκδόσεων) παρίσταται ἀνάγκη χρηματικῆς χορηγίας πρὸς τὸ Κέντρον διὰ τὴν στάχωσιν τοῦ μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ αὐτῶν.

Πρὸς τὸ παρόν ἐτοποθετήθησαν ταῦτα εἰς προθήκας, καλυπτούσας ὅλοκληρον τὸν χῶρον ἐνὸς δωματίου, θά ἐπακολουθήσῃ δὲ ἡ καταλογογράφησις καὶ κατάταξις αὐτῶν, ἵνα διευκολύνηται ἡ χρῆσίς των ὑπὸ τῶν συντακτῶν ἢ ἄλλων ἐπιστημόνων.

Θ'. Μεταβολαὶ εἰς τὸ προσωπικόν.—Τὴν 18ην Φεβρουαρίου ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας ὡς συμπληρώσας 35ετίαν ὁ συντάκτης κ. Ἀναστάσιος Καραναστάσης.

Τὴν 3ην Αύγούστου ἀπεχώρησεν ἐπίσης τῆς ὑπηρεσίας, ὑποβαλοῦσα παραίτησιν, ἡ εἰς τὸ Κέντρον ὡς ἀπεσπασμένη ὑπηρετοῦσα γραφεὺς δ/νις Εὐσταθία Κοράκη.

Τὴν 30ὴν Ἰουλίου ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν, διορισθεὶς ὡς συντάκτης εἰς τὸ Κέντρον, ὁ διδάκτωρ τῆς Φιλολογίας ἀλβανολόγος κ. Τίτος Γιοζάλας.

Κατόπιν τούτου τὸ ἔργον τῆς συντάξεως τοῦ Λεξικοῦ ἐπιτελεῖται κυρίως ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ καὶ ἐνὸς μόνον παλαιοῦ δοκίμου συντάκτου, τοῦ κ. Στ. Μάνεση, καθ' ὃσον ἐκ τῶν ὑπολοίπων τριῶν συντακτῶν ὁ εἰς μόλις διωρίσθη, οἱ δὲ ἄλλοι δύο ενθίσκονται ἀκόμη εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀσκήσεως.

Διὰ τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν τοῦ Κέντρου εἶναι ἀνάγκη νὰ πληρωθοῦν αἱ ὄκτω κεναι ὁργανικαὶ θέσεις διὰ διορισμοῦ φιλολόγων περὶ τὴν γλωσσολογίαν ἀσχολουμένων καὶ καταγομένων κατὰ τὸ δυνατὸν ἐκ διαλεκτικῶν περιοχῶν τῆς Ἑλλάδος (Τσακονιᾶς, Πόντου, Κύπρου, Δωδεκανήσου, Κρήτης, Μάνης, Βορείου Ἑλλάδος), διότι μόνον οὕτω θὰ καθίσταται δυνατὸς ὁ ἔλεγχος τοῦ γλωσσικοῦ ὑλικοῦ κατὰ τὸ στάδιον τῆς λημματογραφήσεως καὶ τῆς συντάξεως καθὼς καὶ ἡ ἀκριβῆς συγκέντρωσις νέου γλωσσικοῦ ὑλικοῦ ἐκ τῶν διαλεκτικῶν περιοχῶν τῆς χώρας, ἐν ὅψει μάλιστα τῆς ἀρχαιομένης προπαρασκευαστικῆς ἐργασίας πρὸς σύνταξιν τοῦ Γλωσσικοῦ Ἀτλαντος τῆς Ἑλλάδος.

Ἐξ ἵσου ἀπαραίτητος τυγχάνει διὰ τὴν ἐν τῷ Κέντρῳ ἐργασίαν εἰς φιλόλογος τουρκολόγος καὶ εἰς σλαβολόγος. Μόνον κατόπιν μιᾶς ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ὁργανώσεως τοῦ Κέντρου θὰ καταστῇ δυνατή ἡ συνέχισις τῆς παραδόσεως ὡς πρὸς τὴν μέθοδον ἐργασίας καὶ ἡ ταχεῖα προώθησις τῆς συντάξεως καὶ ἐκτυπώσεως τοῦ Ἰστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσης καὶ τῶν διαλέκτων αὐτῆς.

I'. Συμμετοχὴ εἰς Συνέδρια.— 1) Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου κ. Δικαῖος Βαγιακάκος, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἀκαδημίας καὶ διὰ χορηγίας παρ' αὐτῆς τῶν ἀναγκαιούντων μέσων, μετέσχεν ἀπὸ 15 - 25 Αύγούστου τοῦ ἐν Μαλάγῃ τῆς Ἰσπανίας ὁργανωθέντος Γλωσσογραφικοῦ Σεμιναρίου, ὃπου παρουσίασε τοὺς ἐκδοθέντας τόμους τοῦ Λεξικοῦ καὶ προέβη εἰς σχετικὴν ἀνακοίνωσιν ὑπὸ τὸν τίτλον: «*Le grec moderne, les dialectes néo-helléniques et le Dictionnaire Historique de l'Académie d'Athènes*».

Ομοίως δ. κ. Δ. Βαγιακάκος μετέσχε, κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀκαδημίας, ἀπὸ 18 - 24 Σεπτεμβρίου τοῦ ἐν Ρεθύμνῃ 3ου Διεθνοῦς Κρητολογικοῦ Συνεδρίου, ὃπου προέβη καὶ εἰς ἀνακοίνωσιν ὑπὸ τὸν τίτλον «*Γλωσσικὴ συγγένεια Κρήτης καὶ Μάνης*».

Ο κ. Δ. Βαγιακάκος συνεχίζων τὴν ἔρευναν διὰ τὴν ίστορίαν τῆς εἰς Κορσικὴν ἀποικίας τῶν Μανιατῶν μετέβη ιδίαις δαπάναις εἰς Κορσικήν, ὃπου, ἀπὸ 1 - 14 Αύγούστου, ἡρεύνησε τὰ ἐκεῖ Ἀρχεῖα. Ἐπωφελούμενος δὲ τῆς ἐν Καργέζε τῆς Κορσικῆς ὁργανωθείσης κατὰ τὴν 11ην Αύγούστου «*Ἐλληνικῆς Εορτῆς*» παρουσίᾳ τοῦ Προξένου κ. Brancaleoni, τοῦ Δημάρχου κ. Ἰ. Τζαννετάκη καὶ ἄλλων προσωπικοτήτων, καὶ πλήθους κόσμου προέβη ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἐν Ἑλλάδι ἔορτασμοῦ τῶν 150 χρόνων ἀπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, εἰς διμιλίαν ὑπὸ τὸν τίτλον «*Κορσικανοὶ Φιλέλληνες εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 1821*». Τὴν διμιλίαν ταύτην ἐδημοσίευσεν εἰς δύο συνεχῆ φύλλα τῆς 27ης καὶ 28ης Σεπτεμβρίου ἥ μεγάλης κυκλοφορίας καθημερινὴ ἐφημερίς τῆς Μασσαλίας «*Le Provençal*».

2) Ὁ συντάκτης τοῦ Κέντρου κ. Νικόλαος Κοντοσόπουλος, κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀκαδημίας καὶ διὰ χορηγίας παρ' αὐτῆς τῶν ἀναγκαιούντων μέσων, μετέσχεν ἀπὸ 15 - 25 Αὐγούστου τοῦ ἐν Μαλάγῃ τῆς Ἰσπανίας ὁργανωθέντος Γλωσσογεωγραφικοῦ Σεμιναρίου, ἔνθα προέβη καὶ εἰς ἀνακοίνωσιν ὑπὸ τὸν τίτλον: «*Los Dialectos en la Grecia Contemporánea*».

Ὁ κ. Κοντοσόπουλος μετέσχεν ἐπίσης ἀπὸ 18 - 24 Σεπτεμβρίου τοῦ ἐν Ρεθύμνῃ Γ' Διεθνοῦς Κρητολογικοῦ Συνεδρίου, ὃπου προέβη καὶ εἰς ἀνακοίνωσιν ὑπὸ τὸν τίτλον: «*O Γλωσσικὸς Ἀτλας τῆς Κρήτης*».

Αἱ εἰς τὸ ἐν Ἰσπανίᾳ Σεμινάριον γενόμεναι ἀνακοινώσεις τοῦ Διευθυντοῦ κ. Δ. Βαγιακάκου καὶ τοῦ Συντάκτου κ. Ν. Κοντοσοπούλου εὑρίσκονται ὑπὸ δημοσίευσιν εἰς τὸν 12ον τόμον τοῦ Λεξικογραφικοῦ Δελτίου.

ΙΑ'. Λοιπὴ ἐργασία.— Ἐπερατώθη ὑπὸ τῆς δ/δος Θεοδώρας Μπόμι δ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ διευθυντοῦ καταρτιζόμενος παρ' αὐτῆς βιοηθητικὸς πίνακς λημμάτων τῶν ἐκτυπωθέντων ἥδη τόμων τοῦ Λεξικοῦ.

Διὰ τοῦ πίνακος τούτου ἐλέγχεται εὐχερῶς ὑπὸ τῶν συντακτῶν διαφόρων ἰδιωματικῶν λέξεων ἐντὸς τοῦ λήμματος τῶν ἄρθρων, ἐπιτυγχάνεται ἡ διμοιόμορφος τῶν τύπων γραφή, καὶ εὐκολύνεται ἡ ἀναζήτησις τῶν συνωνύμων καὶ ἀντιθέτων.

Ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἡ ἐργασία αὕτη τῆς δ/δος Μπόμι ἀποτελεῖ σπουδαίαν κλεῖδα διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ὑλικοῦ τῶν ἐκτυπωθέντων τόμων τοῦ Λεξικοῦ καὶ τὴν περαιτέρω σύνταξιν.

Τοῦ ὑλικοῦ τοῦ Κέντρου, κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀκαδημίας, ἐγένετο χρῆσις ὑπὸ διαφόρων ἐπιστημόνων, ἡμετέρων καὶ ἔνων, ἀσχολουμένων περὶ τὴν ἔρευναν καὶ μελέτην τῆς Νέας Ἑλληνικῆς.

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ διὰ τοῦ ὀλιγαρίθμου ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ συντελεσθεῖσα ἐν τῷ Κέντρῳ ἐργασία κατὰ τὸ λῆγον ἔτος.

Ἐλπίζομεν δμως ὅτι ταχέως θὰ πληρωθῶσιν αἱ κεναὶ θέσεις τοῦ Κέντρου ὑπὸ γλωσσολόγων φιλολόγων καταγομένων ἐκ διαλεκτικῶν περιοχῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ θὰ συνεχισθῇ ἡ ἐργασία ἀποδελτιώσεως ὑπὸ ἰδιωτῶν κατ' ἀποκοπὴν ἐργασίας ἀμειβομένων ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας, ἵνα δυνηθῶμεν κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος νὰ παρουσιάσωμεν ἔργον μεῖζον τοῦ παρόντος.

*Αθῆναι, 6 Δεκεμβρίου 1971

*Ο Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου

Δ. Β. Βαγιακάκος